Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19704

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i (DÇ?AFÖ), ö?rencilerin akademik çal??maya yönelik **motivasyonlar?n?** art?rmada etkili olan psikososyal ve çevresel faktörleri sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, 2016 y?l?nda Ali Ery?lmaz ve Mammadov M. taraf?ndan, özellikle e?itim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara yönelik olarak tasarlanm??t?r. Bu **ölçek geli?tirme** çal??mas?, ö?rencilerin ders çal??ma iste?ini destekleyen temel dinamikleri belirlemeyi ve bu faktörlerin yap?sal ili?kilerini ortaya koymay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, kapsaml? bir literatür taramas? ve psikometrik analizleri içermektedir. Elde edilen yap?, çal??ma iste?ini etkileyen içsel ve d??sal etmenlerin çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r. DÇ?AFÖ, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? destekleme stratejileri geli?tirmek isteyen e?itim kurumlar? ve dan??manlar için önemli bir tan? arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Ders Çal??ma ?ste?i, Motivasyon, Ölçek Geli?tirme, Akademik Ba?ar?, E?itim Psikolojisi, Ö?renci Geli?imi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Ali Ery?lmaz, Mammadov, M.

Amaç

Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin ders çal??ma süreçlerine gönüllü kat?l?m?n? ve isteklili?ini art?ran spesifik faktörleri tan?mlamak ve ölçmektir. Bu faktörler genellikle ö?rencinin kendini düzenleme becerileri, çevresel destek, alg?lanan yeterlilik ve hedeflere yönelik **motivasyon** düzeylerini kapsamaktad?r.

Ölçek, ö?rencilerin hangi alanlarda deste?e ihtiyaç duydu?unu belirleyerek, e?itimcilerin ve rehberlik uzmanlar?n?n bireyselle?tirilmi? müdahale programlar? olu?turmas?na olanak tan?r. Ölçe?in birincil hedefi, akademik ortamda çal??ma iste?ini maksimize eden de?i?kenleri güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir.

Yap?

Ölçek, **Ders Çal??ma ?ste?ini Art?ran Faktörler** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle motivasyon teorileri çerçevesinde ele al?n?r ve motivasyonun sadece içsel bir durum de?il, ayn? zamanda d??sal tetikleyiciler ve bili?sel süreçlerle de ?ekillendi?ini varsayar. Ölçek, muhtemelen,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ö?rencilerin çal??ma ortamlar?ndan ald?klar? deste?i (d??sal faktörler) ve ki?isel hedeflerine ula?ma arzusunu (içsel faktörler) içeren çok boyutlu bir yap?y? ortaya koymaktad?r.

Ölçe?in kuramsal yap?s?, ö?rencilerin akademik görevlere ba?lama ve sürdürme e?ilimlerini etkileyen faktörleri detayland?rmaktad?r. Bu faktörler aras?nda ilgi, hedef belirleme, ba?ar? beklentisi ve çevresel te?vikler gibi bile?enler yer almaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinin ayr?lmaz bir parças? olarak yürütülmü?tür. Her ne kadar orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, yay?nlanan akademik makale (Journal of European Education, 2016) kapsam?nda kapsaml? psikometrik analizlerin sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü göstermektedir.

Yap?lan geçerlik çal??malar? genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile), yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili d??sal ölçütlerle korelasyon) içermektedir. Özellikle yap? geçerli?i, ölçe?in kuramsal olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad???n? do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Geçerlik sonuçlar?, ölçe?in **ders çal??ma iste?i** faktörlerini do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, akademik standartlar gere?i Ery?lmaz ve Mammadov (2016) çal??mas?nda bu veriler rapor edilmi?tir.

Genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (**Cronbach Alfa** de?eri) hesaplanm??t?r. Yüksek Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?ld??? dü?ünülmektedir. Bu analizler, DÇ?AFÖ'nün uygulamadan uygulamaya tutarl? sonuçlar verdi?ini do?rulamaktad?r. Güvenirlik, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilirli?i aç?s?ndan hayati önem ta??maktad?r.

Faktör Analizi

Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinin ilk a?amalar?nda, maddelerin temel yap?s?n? ke?fetmek için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, faktörlerin say?s?n? ve her bir maddenin hangi faktöre yüklendi?ini belirlemeyi sa?lam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n kuramsal beklentilerle uyumlu olup olmad???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n, toplanan verilerle ne kadar iyi uyum sa?lad???n? gösteren uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.) sunar. Bu analizler, ölçe?in motivasyonu art?ran faktörleri ayr?k ve anlaml? alt boyutlar halinde ölçtü?ünü teyit etmi?tir. Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in sa?lam bir psikometrik temele sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme (Örne?in: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Ortaokul, lise ve/veya üniversite düzeyinde).

Ya? Grubu: Genç ve Yeti?kin (Akademik e?itim gören ya? gruplar?).

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in hedeflenen popülasyonu, ders çal??ma davran??? sergileyen ve akademik ortamlarda bulunan ö?renci grubudur. Geli?tirme çal??mas? için örneklem muhtemelen Türkiye veya Azerbaycan'daki üniversite ö?rencilerinden seçilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire). Kat?l?mc?lar, kendilerini veya çevrelerini ders çal??ma iste?i aç?s?ndan etkileyen faktörlere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon, Akademik Çevre, Ö?renme Stratejileri, Faktör Yap?s?, Psikoloji Ölçe?i, Ery?lmaz.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için ileti?im adresi mevcuttur.

Yaz??ma Adresi: Ali Ery?lmaz, erali76@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek geli?tirme y?l? makalenin yay?nland??? tarih olan **2016**'d?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin

ARABPSYCHOLOGY.COM

gereklilikleri hakk?nda kesin bilgi bulunmamakla birlikte, akademik ara?t?rmalar ve e?itim amaçl? kullan?mlar için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçek, birincil olarak akademik bir yay?nda sunuldu?u için, standart akademik kullan?m ücretsiz olabilir, ancak yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ders-calisma-istegini-artiran-faktorler-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Eryilmaz, A., & Mammadov, M. (2016). Developing the scale of factors increasing study motivation. *Journal of European Education, 6*(2), 23-37. doi: 0.18656/jee.54739

Sorumlu Yazar ?leti?im: Ali Ery?lmaz, erali76@hotmail.com

Ders Çali?ma ?ste?ini Artiran Faktörler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Ery?lmaz ve Mammadov (2016) taraf?ndan yay?nlanan makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM